

УДК 338.48 (447)

Чумак О.В.¹, Кононенко А.В.²

¹ канд. філософських наук, доц. НУ«Запорізька політехніка»

² студ. гр. ІФ-317 НУ«Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туризм – одна з найважливіших складових економіки багатьох країн. Туристична індустрія створює нові робочі місця, приносить значні прибутки в бюджет країни, підвищує її імідж, сприяє взаємній інтеграції країн в культурній та політичній сферах.

За даними Всесвітньої туристичної організації ООН (ЮНВТО), у світовому ВВП частка туризму складає майже 10%; міжнародний туризм складає 6% від усього обсягу світового експорту, 30% світового експорту послуг та близько 9% робочих місць припадають на сферу туризму.

Україна належить до країн з високою інтенсивністю використання природних ресурсів, що обумовлено їхнім багатством і постійно зростаючою потребою населення в рекреації. Важливу роль у розвитку туристичної й рекреаційної діяльності грають об'єкти природно-заповідного фонду. В Україні створено 11 національних природних парків, 4 біосферних заповідники, 16 природних заповідників, численні дендропарки, пам'ятники садово-паркового мистецтва. Найбільш відомими є Асканія, Шацький національний природний парк, дендрологічні парки – «Софіївка», «Олександрія», Тростянецький дендропарк, а також пам'ятники природи – Скелі Довбуша на Івано-Франківщині і Львівщині, Кам'яні Могили в Донецькій і Запорізькій областях, Великий каньйон у Криму.

Більш ніж 500 населених пунктів мають 900-літню історію, 4500 селам України – понад 300 років. Історичні міста і села – національне

багатство. В Україні 147 тисяч пам'ятників культури, історії, археології, містобудування й архітектури, палацово-паркового мистецтва, а також понад 300 музеїв. Створено 7 національних історико-культурних заповідників. Найціннішими є пам'ятники епохи держави «Київська Русь» (IX-XII ст.) – 80% пам'ятників цього періоду зосереджено саме на території України. Найвідоміші пам'ятники України – Києво-Печерська лавра, Софійський собор і історичний центр м. Львова – внесені в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

В той же час, в Україні сфера туризму знаходиться в дуже занедбаному стані, хоча має значний природний та культурний потенціал. Прибутки від туризму в Україні за останні роки не перевищують 1,5%, складаючи до 4 млрд. доларів, а темпи росту дуже незначні: в порівнянні з 2017 роком до України приїхало на 3% менше туристів, а саме 14,2 млн. іноземців, у 2019 показник залишився незмінним.

Серед причин такого стану туризму в Україні можна виділити наступні: активна реклама міжнародного туризму в засобах ЗМІ та майже повне ігнорування туризму внутрішнього, за виключенням загальновідомих місць туризму та рекреації, наприклад, Карпат; нерозвиненість національної туристичної інфраструктури, необхідність значних інвестицій, яких держава не планує у бюджеті; неефективність діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері туризму; низький рівень безпеки туризму; відсутність якісної реклами українського туризму на іноземних інформаційних ресурсах; нехтування міжнародним досвідом розвитку туризму; низький рівень обслуговування; технологічна відсталість галузі. збройний конфлікт на сході країни.

За останні роки вже були зроблені певні кроки для поживлення та розвитку туризму: отримання безвізу, початок співпраці з найбільшим лоукостом світу – RyanAir. Також, на розвиток туризму в 2020 заплановано виділити значно більше коштів – 240 млн. грн., в порівнянні з минулими роками, коли виділялося не більше 20 млн.

Туризм може стати одним з важливих рушіїв економіки, тому необхідно вжити певних заходів для його розвитку:

- державне стимулювання внутрішнього і зовнішнього туризму;
- презентація туристичного потенціалу України на національних та міжнародних ярмаркових заходах, конференціях, форумах;
- проведення сертифікації місць розміщення;
- оновлення, реконструкція туристичних об'єктів;
- покращення інфраструктури;
- підвищення якості та розширення асортименту туристичних послуг, покращення умов обслуговування туристів;

- створення централізованого туристичного ресурсу України, перекладеного на багатьох мовах;

- покращення рівня обслуговування та технічної бази галузі.

Розвиток туристичної індустрії України посилить її взаємозв'язок з іншими пріоритетними сферами соціального, економічного та культурного розвитку окремих регіонів та всієї країни. Це в свою чергу буде сприяти росту авторитету України на світовому ринку туристичних послуг, укріпленню економіки країни, збільшенню доходної частини державного та місцевих бюджетів за рахунок податків, залученню іноземної валюти та різного роду інвестицій, створенню потужної туристичної галузі, нових робочих місць, збереженню історико-культурної спадщини, підвищенню духовного потенціалу суспільства.